

Sygn. akt V CSK 338/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J. G.

przeciwko M. J.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 16 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 844/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację powódki J.G. od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 8 maja 2014 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko M.J. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli przenoszącego na powódkę własność darowanej nieruchomości. Nastąpiło to wskutek niedopatrzania się przez Sąd spełnienia przesłanek ustawowych do odwołania darowizny. Ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu pierwszej instancji zostały podzielone w wyniku rozpoznania apelacji.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 888 § 1 w związku z art. 898 § 1 k.c. oraz art. 898 § 1 k.c. przez błędną wykładnię. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 382 i art. 227 w związku z art. 382 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania, z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powódka odwołała się do istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), składającego się z dwóch pytań. Pierwsze, odnoszące się do tego, czy oceniając, że doszło do spełnienia przesłanek uzasadniających odwołanie darowizny bierze się pod uwagę wyłącznie zachowania obdarowanej, czy też bierze się pod uwagę zachowania osób trzecich, które względem darczyńcy wykazywały się wsparciem i szeroko pojmowaną życzliwością; drugie, w razie uznania, że zachowania osób trzecich mają wpływ na ocenę, to jak daleki jest krąg osób, których zachowania mają taki wpływ. Ponadto, skarżąca podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Obie kwestie wskazane przez skarżącą jako istotne zagadnienia prawne nie odpowiadają znanemu i utrwalonemu rozumieniu przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Okoliczności odwołania darowizny są oceniane w toku ustalania stanu faktycznego i to nastąpiło w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, a następnie zostało zweryfikowane i uzasadnione przez Sąd drugiej instancji. Podniesiony problem dotyczy zwłaszcza eksponowanego w skardze wpływu zachowania osób trzecich na ocenę postępowania osoby obdarowanej odnośnie do jej rażącej niewdzięczności. To sprawia, że przedstawione zagadnienie nie pozwala na udzielenie generalnej odpowiedzi, która mogłaby zostać wykorzystana dla wykładni stosownych przepisów i przyczyniając się do rozwoju prawa spełnić dzięki temu publicznoprawny cel rozpoznania skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/10; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 i z dnia 8 września 2015 r., I CSK 1062/14, nie publ.). Nie zostały więc spełnione warunki prawne wynikające z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podobnie, nie można stwierdzić, aby wniesiona skarga była uzasadniona w stopniu oczywistym, zwłaszcza w zakresie, w jakim na tą przesłankę powołuje się skarżąca. Jej twierdzenia sprowadzają się do podsumowania zarzutów sformułowanych w ramach podstaw skargi kasacyjnej, nie wskazując w jakikolwiek sposób, aby zarzucane naruszenia prawa miały ewidentny i rażący charakter. Taki natomiast charakter muszą mieć zarzucane naruszenia prawa, według znanego i utrwalonego od lat stanowiska orzecznictwa Sądu Najwyższego i doktryny (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11; z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/1 i z dnia 11 lutego 2015 r., V CSK 413/14, nie publ.). Zwraca uwagę, że zwłaszcza pierwsza, ale pośrednio i druga z kwestii wskazanych w uzasadnieniu wniosku, mająca świadczyć o oczywistości skargi pokrywa się z problemami, które zostały przywołane jako istotne zagadnienia prawne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego również w tej sprawie jest jednolite stanowisko, że nie można uznać tych samych zarzutów jako jednocześnie świadczących o oczywistości skargi i wywołujących wątpliwości w postaci

zagadnień prawnych. Popada się w ten sposób w logiczną sprzeczność, gdyż albo jest utrwalone rozumienie określonych zagadnień prawnych i wtedy można twierdzić o oczywistości naruszenia prawa, albo są wątpliwości i wówczas nie ma oczywistości. Tak więc również brak jest spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu; ze względu na brak wniosku o nieprzyjmowanie skargi do rozpoznania nie zostały zasądzone od powódki na rzecz pozwanej koszty postępowania kasacyjnego.